

**Ontwerp beleidsregel ondergeschikte horeca bij
detailhandel**

24 februari 2015

1. Waar gaat deze beleidsregel over?

Op welke wijze gaat de gemeente Bergen om met ondergeschikte (ondersteunende) horeca of aan horeca gerelateerde activiteiten bij detailhandel. Dit zijn in de praktijk winkels die een kleine hoek of ruimte willen inrichten om ter plaatse eten en/of drankjes (bijvoorbeeld bij een kledingzaak) te kunnen consumeren. Op dit beleidsterrein is nog geen beleid gemaakt. Dit is de reden dat het college van burgemeester en wethouders van de gemeente Bergen een nieuwe beleidsregel opstelt.

2. Achtergrond

Voor het behoud van de aantrekkingskracht op bezoekers en ondernemers van onze winkelgebieden, is het van belang om rekening te houden met nieuwe trends en ontwikkelingen in consumentengedrag. Daarbij is de mix van detailhandel, horeca en (culturele) voorzieningen voor de hedendaagse (en toekomstige) consument een belangrijke reden voor een bezoek aan de winkels in onze kernen. In het licht van de veranderende wensen van de consument, is er een ontwikkeling dat er steeds meer vraag is naar een vorm van ondergeschikte horeca bij detailhandel. De winkel wordt hiermee meer en meer een belevingsconcept, waar de consument producten kan uitproberen en vervolgens kan kopen: het zogenaamde "try en buy". Zo kan men op een ontspannen manier genieten van het winkelen onder het genot van een hapje en/of een drankje. Er zijn bij de gemeente meerdere verzoeken gedaan om ondergeschikte horeca-activiteiten op locaties zonder horecabestemming toe te staan. Het gaat dan bijvoorbeeld om het verkrijgen van een kop koffie met een stuk gebak en dat deze gekochte producten ter plaatse (in pandig) geconsumeerd worden terwijl men kleding aan het kopen is. Dit soort gebruik is volgens het bestemmingsplan vaak niet mogelijk. Onder welke voorwaarden ondergeschikte horeca bij detailhandel mogelijk is, wordt in deze beleidsregel omschreven.

Doelstelling

Onze doelstelling is een eenduidige beleidslijn op te stellen die handhaafbaar is en die kaders geeft waarbinnen het college zal handelen met betrekking tot ondergeschikte horeca bij detailhandel op locaties zonder horecabestemming zonder dat omwonenden hier overlast van ondervinden en dat de bestaande reguliere horeca wordt beperkt.

Om een juist inzicht te krijgen wanneer sprake kan zijn van ondergeschikte horeca bij detailhandel wordt hieronder aangegeven wat de definities zijn van een horecabedrijf en detailhandel. Daarna wordt aangegeven bij welke bestemmingen sprake kan zijn van ondergeschikte horeca bij detailhandel.

Begrip "*horecabedrijf*" in het bestemmingsplan:

“een bedrijf gericht op één of meer van de navolgende activiteiten:

- a) Het verstrekken van al dan niet ter plaatse te nuttigen voedsel en/of dranken, niet zijnde een supermarkt of daarmee te vergelijken detailhandel;
- b) Het exploiteren van zaalaccommodatie;
- c) Het verstrekken van nachtverblijf.”

Begrip "*detailhandel*" in het bestemmingsplan:

"Het bedrijfsmatig te koop aanbieden (waaronder de uitstalling ten verkoop), verkopen, verhuren en leveren van goederen aan personen die goederen kopen of huren voor gebruik, verbruik of aanwending anders dan in de uitoefening van een beroeps- of bedrijfsactiviteit."

Wanneer is er nu sprake van een bestemming en/of functie die voor toepassing van deze beleidsregel in aanmerking komt? Om een beeld te schetsen zijn hieronder de bestemmingen opgesomd waarvan sprake kan zijn in de kernen van de gemeente Bergen.

Bestemming '**Centrumvoorzieningen**', waarin onder andere detailhandel is toegestaan.

Bestemming '**Gemengde Doeleinden**', waarin onder andere detailhandel is toegestaan.

Bestemming '**Detailhandel**', waarin alleen detailhandel is toegestaan.

In de bestemmingen 'Centrumvoorzieningen', 'Gemengde doeleinden' en 'Detailhandel' zou onder voorwaarden ondergeschikte horeca bij detailhandel toegestaan kunnen worden.

Het college handhaaft het uitgangspunt dat horeca op locaties zonder horecabestemming niet is toegestaan. De gemeente Bergen wil echter het exploiteren van ondergeschikte horeca bij detailhandel onder voorwaarden wel mogelijk maken. Wanneer eventueel medewerking wordt verleend, zal wel een omgevingsvergunning voor de activiteit strijdigheid bestemmingsplan noodzakelijk zijn (reguliere procedure).

Om het concreter te maken een paar concrete voorbeelden:

Detailhandel:

- Een bakker zonder tafels en/of zitplaatsen is detailhandel;
- Een slager zonder tafels en/of zitplaatsen is detailhandel;
- Een traiteur waar men alleen af kan halen is detailhandel;
- Uitgiftepunt van etenswaren zonder tafels en/of zitplaatsen is detailhandel;

Ondergeschikte horeca bij detailhandel:

- Een winkel waar een hoekje is ingericht met tafels en/of zitplaatsen waar men een kop koffie met gebak kan nuttigen;
- Een bakker waar een hoekje is ingericht met tafels en/of stoelen waar men een broodje en drankje kan nuttigen;

Als men in bovenstaande gevallen de winkel gaat inrichten met tafels en/of zitplaatsen waar ter plaatse etenswaren en/of drinken genuttigd kan worden, is sprake van ondergeschikte horeca bij detailhandel.

3. Beleidsregels

Van ondergeschikte horeca bij detailhandel is sprake als aan de volgende voorwaarden wordt voldaan:

1. De horeca-activiteit moet ondergeschikt zijn aan de hoofdfunctie (detailhandel) en moet de hoofdfunctie ondersteunen. Ondergeschikt wil zeggen dat deze vorm van horeca de kwaliteit van de hoofdfunctie vergroot of aanvult en dat er duidelijk sprake moet zijn van een waarneembare ondergeschiktheid van de horecafunctie. Dit betekent dat de hoofdactiviteit van de locatie (detailhandel) voor bezoekers duidelijk waarneembaar is en dus niet sprake kan zijn van een volledig ingerichte of zelfstandig uitgevoerd horeca-etablisement.
2. Het ondergeschikte horecagedeelte bij detailhandel mag uit maximaal **twee** (staan)tafels met maximaal **acht** zit- of staanplaatsen bestaan.
3. Het is niet toegestaan om een terras te exploiteren als er sprake is van ondergeschikte horeca bij detailhandel.

Het maximum van twee tafels met acht zitplaatsen betreft het maximaal toegestane aan ondergeschikte horeca binnen in het pand waarin de detailhandel is gevestigd. Als de initiatiefnemer een aanvraag doet tot plaatsing van een terras is geen sprake meer van ondergeschiktheid van horeca en dit is dan ook niet toegestaan. Als men bij een detailhandelsvestiging buiten, binnen één meter van de gevel een bankje wil plaatsen is dit wel toegestaan, omdat dit binnen het uitstallingenbeleid van de Algemeen plaatselijke verordening valt.

4. De openingstijden van de ondergeschikte horeca bij detailhandel zijn gelijk aan de openingstijden van de detailhandel (de winkeltijden).
5. Het horecagedeelte mag uitsluitend bereikbaar zijn via de entree van de hoofdfunctie, om te voorkomen dat het horecagedeelte een zelfstandige stroom bezoekers trekt.

Als sprake is van zelfstandige toegankelijkheid of van uitoefening los van de hoofdfunctie is er geen directe relatie meer met de hoofdfunctie, maar gaat het om zelfstandige horeca-activiteiten. Deze vallen dan onder één van de horecacategorieën zoals opgenomen in de geldende bestemmingsplannen en in het horecabeleid.

6. Het horecagedeelte van locaties met de bestemming detailhandel mag niet door een derde, niet zijnde de exploitant van de hoofdfunctie, worden geëxploiteerd.
7. In een detailhandelsvestiging met ondergeschikte horeca is het schenken van alcoholische dranken niet toegestaan.

Reden daarvoor is dat de verkrijgbaarheid van voor directe consumptie geschikte alcoholische dranken beperkt dient te blijven tot de zogenaamde "natte" horeca, ofwel de cafés, bars en restaurants. Daarnaast is het ondergeschikte karakter van de horeca in het geding op het moment dat er verstrekking van alcoholhoudende dranken wordt toegestaan. De kans is dan aanwezig dat de ondergeschikte horeca het karakter gaat krijgen van bar of kroeg. Deze vormen van horeca zorgen in de regel voor overlast en zorgen voor verkeersaantrekkende werking en dat is zeker niet het doel van deze beleidsregel.

Wanneer voldaan wordt aan alle voorwaarden die in deze beleidsregel worden gesteld aan ondergeschikte horeca bij detailhandel en een omgevingsvergunning voor de activiteit strijdigheid bestemmingsplan wordt verleend, zal er geen sprake zijn van toename van het aantal bezoekers. Het is alleen de bedoeling dat de desbetreffende detailhandelsvestiging de klanten langer kan vasthouden. Ondergeschikte horeca bij detailhandel genereert geen extra bezoekers en daarom is het niet noodzakelijk dat er extra parkeerplaatsen worden aangelegd. Tevens zullen milieuaspecten geen belemmering opleveren wanneer sprake is van ondergeschikte horeca bij detailhandel.